

ANI PAZNEHT TU NEZŮSTANE

MODLITBA

Oslavujeme tě a chválíme, dobrořečíme ti a žehnáme, skláníme se před tebou a vyvyšujeme tvoje svaté jméno, Hospodine, náš Stvořiteli a Vysvoboditeli. Ty jsi náš Bůh, my jsme tvůj lid.

Vyvedl jsi svůj lid z otroctví v Egyptě a dovedl jsi ho do zaslíbené země. Vyvádíš ty, kdo uvěří Ježíše Krista, z otroctví hříchu, područí ďábla a moci smrti a vedeš je do svobody svého království.

Odpust nám, nebeský Otče, pro Ježíše Krista, čím tě zarmucujeme a proviňujeme se proti tobě. Odpust naši nedověru a neúplnost naší víry. Odpust, že se snadno necháváme zmást pochybnostmi a těžkostmi na cestě víry. Odpust, že tě nemilujeme celým svým srdcem a celou myslí a celou silou.

Proměňuj nás, prosíme, svou mocí, abychom ti vydávali sami sebe jako živou a svatou oběť, cele a se vším, co máme. Posvěť, prosíme, náš život, abychom ho žili pro tebe, ke tvé cti a slávě.

Oslov nás dnes, prosíme, svým svatým a životodárným slovem. Zasáhni nás tam, kde to potřebujeme.

Tobě, nebeský Otče, buď spolu se Synem a Duchem svatým čest a sláva, chvála a dobrořečení nyní a až na věky. Amen.

I. ČTENÍ Z BIBLE

Exodus 5,1–9.20–23; 6,6–9; 10,21–29

II. ČTENÍ Z BIBLE

Exodus 10,26

Ani pazneht tu nezůstane.

KÁZÁNÍ

Mojžíš přijal Boží povolání, poslechl a šel, aby vyvedl Boží lid z otroctví. Měl spoustu námitek – ale nakonec šel. Dnes před sebou máme vyprávění o jeho vyjednávání s faraónem. A ten příběh říká mnohem víc než jen, jak to všechno probíhalo a jaké rány přišly na Egypt.

Je to totiž zároveň příběh o duchovním životě, o vztahu člověka k Bohu, o rozchodu s otroctvím, ke kterému Bůh volá a ke kterému osvobozuje. Je to obraz, který mluví o začátku a průběhu cesty víry a o Božím volání, abychom se mu dali celí. Podíváme se dnes na ten příběh právě tímto způsobem.

1. Slyšeli, uvěřili, klaněli se – a pak přišly pochyby a rozčarování

Začátek cesty víry může být velmi různý a rozmanitý. Má ovšem také určité společné mezníky. V našem příběhu jsou pojmenovány slovy: slyšeli, uvěřili, klaněli se.

„Pak šel Mojžíš s Áronem a shromáždili všechny izraelské starší. Áron vyřídil všechna slova, která mluvil Hospodin k Mojžíšovi, a Mojžíš učinil před očima lidu ona znamení. A lid uvěřil. Když slyšeli, že Hospodin navštívil Izraelce a že pohleděl na jejich ujařmení, padli na kolena a klaněli se“ (Ex 4,29–31).

Tak vzniká víra. Člověk uslyší slovo evangelia, Božího oslovení a porozumí mu. A stojí před rozhodnutím: Buď všechno odmítnu, nebo uvěřím tomu, co pro mne Ježíš udělal a co mi nabízí. Kdo se rozhodne pro víru, ten nemůže jinak, než se sklonit před Boží láskou a milosrdenstvím.

Ale to všechno je jenom začátek, jen první krůček. Tohle vykročení vlastně docela snadné, určitě snadnější než to, co na člověka teprve čeká. Protože ve chvíli, kdy v člověku Boží hlas probudí touhu po svobodě, mobilizuje své síly i ďábel, který se snaží udržet člověka ve svém zajetí. Ďábel se totiž brání, nechce si nechat vzít, koho měl ve svých spárech. Jako faraó Izraelce. Nejen, že nechce pustit, ale ve chvíli, kdy začnou mluvit o svobodě, ještě vystupňuje svůj tlak: víc práce, víc bití. „Kdo je Hospodin, že bych ho měl uposlechnout a propustit Izraele? Hospodina neznám a Izraele nepropustím!“

Tento odpor může ovšem zakusit jen ten, kdo se kdo se rozhodl pro Boha, pro svobodu. Kdo chce zůstat v zajetí, ten o tom nic neví. A po prvním nadšení víry může přijít rozčarování, spousta otázek a pochybností, někdy i zlá reakce vůči těm, kdo radostnou novinu o svobodě předali.

Izraelci se sice nadchli pro svobodu, ale když přišla první faraonova odmítavá reakce a ztížení práce, vyčítají Mojžíšovi a Áronovi: „Ať se nad vámi ukáže Hospodin a rozsoudí. Vy jste pokáleli naši pověst u faraóna a jeho služebníků. Dali jste jim do ruky meč, aby nás povraždili.“ Na cestě víry může člověk slyšet: „To ale byl nápad s tím tvým Ježíšem! Mám teď kvůli tobě víc problémů a jsem na tom hůř než před tím.“

Nadšením pro svobodu, vzplanutím víry, skloněním před Bohem cesta víry začíná. Je to důležitý a nezbytný, ale opravdu jen první krůček – na cestě, která vede ke svobodě, ale na které musí člověk vybojovat dalších mnoho zápasů.

2. Zápas o celost víry – faraonovy triky

V odchodu z egyptského zajetí vidí bibličtí svědkové, a s nimi smíme vidět i my, obraz rozchodu s hříchem, odchodu z moci ďábla. Příběh exodu krásně líčí, co všechno je ďábel schopen a ochoten podniknout, aby člověka zastavil, aby si nad ním zachoval moc a vliv. Znovu a znovu musí Mojžíš za faraonem, připomínat mu Boží moc a Boží požadavek: Propusť můj lid, ať mi slouží.

Faraó použije čtyři triky. Napřed hrubě a příkře vše odmítá. Teprve po několika ranách si zavolá Mojžíše a Árona a říká: „Nuže, přineste oběť svému Bohu – zde v zemi“ (Ex 8,21). Konečně se zdá, že faraó něco pochopil a Izraelci budou moci

sloužit Bohu. Ve skutečnosti je to jen *trik*, úskok a lest, jen nová taktika, jak diplomaticky vyjádřit: „Nepustím, nevzdám se své moci nad vámi.“ Farao vlastně říká: „Běžte – ale zůstaňte tady.“

Tak to dělá ďábel dodnes: „Běž a služ Bohu, kvůli tomu ale přece nemusíš nic měnit. Můžeš být křesťan a věřit, ale jinak přece může všechno zůstat při starém.“ A spousta lidí ďáblu, žel, na ten trik skočí. Říkají: „Věřím v Boha“ – ale ve svém životě nechtějí nic měnit. Chtějí obětovat Bohu – a přitom zůstat v Egyptě. To se ale neslučuje, to nejde dohromady. Abych mohl obětovat Bohu, musím z Egypta odejít. Nemůžu zůstat u starého způsobu života.

Mojžíš jasně upozorní, že to nejde. Sloužit Bohu a trvat na starém životě, se vylučuje: „Odejde do pouště ... tam budeme obětovat Hospodinu, svému Bohu, jak nám nařídil“ (Ex 8,23).

Proto přijde *druhý trik*. Farao řekl: „Propustím vás tedy, abyste obětovali Hospodinu, svému Bohu, na poušti. Jenom neodcházejte příliš daleko. Proste za mne.“ (8,24)

Nechod'te příliš daleko ve své službě Bohu. Další lest. Ano, služ Bohu, když to považuješ za správné. Ale, prosím tě: Nezacházej příliš daleko. Nepřeháněj. Obětuj Bohu, to ano, ale proč bys ho musel pouštět do všeho? Nech si zadní vrátka, nezacházej tak daleko, aby ses nemohl snadno vrátit.

Farao je mazaný a vychytralý. A aby to vypadalo ještě duchovněji, říká dokonce: „Modlete se za mne.“ Člověka to až chytí za srdce a láká, aby důvěřoval svůdci. Pro ďábla je každý prostředek dobrý, i když se kvůli tomu musí dát na zbožnost.

Mojžíšova odpověď je jasná: „Toto praví Hospodin, Bůh Hebrejů: Propust' můj lid, aby mi sloužil!“ (Ex 9,1), propust', cele a bez podmínky. Následuje další dohadování a faraonova zatvrzelost.

Pak přijde *třetí úskok*: „Nuže,“ říká faraó, „služte Hospodinu, svému Bohu. Kdo všechno má jít?“ Mojžíš odvětil: „Půjdeme se svou mládeží i se starci, půjdeme se svými syny i dcerami, se svým bravem i skotem, neboť máme slavnost Hospodinovu.“ Faraó jim však řekl: „To tak! Myslíte si, že Hospodin bude s vámi, když vás propustím s dětmi? To jste si zamlouvali špatnou věc. Kdepak! Vy muži si jděte a služte Hospodinu, když o to tak stojíte.“ A vyhnali je od faraóna (Ex 10,8–11).

Další taktická varianta. „Běžte a služte si Bohu, jak chcete. Ale vaše rodiny zůstanou v Egyptě.“ Běžte si na tedy bohoslužby, na biblickou hodinu, čtete si Bibli, modlete se, ale svoji rodinu z toho úplně vynechejte. Věř si, ale se svým nevěřícím manželem nebo manželkou, se svými nevěřícími dětmi o Ježíši nemluv. To je faraonova rada. Vypadá to jako laskavost a vstřícný krok, ale je to ďábelská rada, starat se v životě víry jenom o sebe a všechny ostatní nechat v Egyptě v otroctví.

Po dalších dvou Božích ranách přijde *čtvrtá lest*. Faraó povolal Mojžíše a říká: „Odejděte! Služte Hospodinu! Zanechte tu jenom svůj brav a skot. Také vaše děti mohou jít s vámi.“ Mojžíš odpověděl: „Ty sám nám dáš potřebné k obětním hodům a k zápalným obětem, abychom je připravili Hospodinu, svému Bohu. Půjdou s námi i naše stáda, ani pazneht tu nezůstane. Budeme z nich brát k službě Hospodinu, svému Bohu. My ještě nevíme, čím budeme Hospodinu sloužit, dokud tam nepřijdeme.“ (Ex 10,24–26)

Běžte, zmizte. Běžte si všichni, i s vašimi rodinami, když po tom tak toužíte. Jen tu nechte majetek.

Mojžíš zase nesouhlasí. Odpověď na otázku proč, je jednoduchá: Protože Bohu je potřeba sloužit vším, co člověk má. Bůh nás chce i s naším majetkem. Do poslední koruny. Ani jedna jediná nemá zůstat v egyptském zajetí, všechno je sebou potřeba vzít do služby Bohu, na cestu do zaslíbené země.

Z určitého úhlu pohledu působí celé vyjednávání až skličujícím dojmem. Je to dlouhé, nepříjemné, vysilující. A na člověka doléhá otázka: Je opravdu tak nutné být tak radikální? Nebylo by lepší, rychlejší a méně provokativní, spokojit se s nabídkou sloužit Bohu uprostřed Egypta? Nebylo by to dostačující?

Bůh nás ale chce celé, se všemi, kdo k nám patří, a se vším, co k nám patří. Chce nás stoprocentní – nejenom dvaceti, třiceti nebo třeba pětadevadesáti procentní. Pokusem nějak to ošidit podvádíme jen sami sebe. Obíráme se o požehnání a radost plného vztahu k Bohu, o svobodu, kterou pro nás Bůh připravil – a ďábel-ský faraó se jen směje, že dosáhl svého.

Věřit, být kristovcem znamená odevzdat se Bohu plně a beze zbytku. Totálně. O tom mluví příběh o egyptských ranách, zatvrzelém faraonovi a paličatém Mojžíšovi. Ale hlavně o neústupném Bohu. Žádné kompromisy. Beze zbytku. Ani pazneht ať tu nezůstane. Celý Izrael půjde se vším.

I tebe chce Bůh celého. Oslav Boha tím, že mu dáš celý život, do svého posledního paznehtu.

MODLITBA PO KÁZÁNÍ

Můj Pane a Králi, chci ti dát celý svůj život, být cele tvůj, do posledního zlomku. Nenechat v egyptském otroctví hříchu ani kousek z toho, co jsem a co mám – a co patří tobě. Amen.

Michal Šourek, 12. 2. 2023